

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ІСТОРИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра туристичного бізнесу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

здобувача вищої освіти

першого (бакалаврського) рівня

зі спеціальністю 242 «Туризм»

освітньо-професійної програми «Туризмознавство»

ІВАСЕНКО ДАР'І ІЛЛІВНИ

Допущено до захисту:
Завідувач кафедри, доктор
культурології, доцент

БОЖКО
ЛЮБОВ
ДМИТРІВНА

Науковий керівник:
Старший викладач,
Кандидат наук з держуправління

ХОЛОДОК
ВАЛЕНТИНА
ДМИТРІВНА

Харків - 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ВПЛИВ COVID-19 НА МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ	8
1.1. Вплив COVID-19 на світове туристичне товариство	8
1.2. Вплив COVID-19 на національний туристичний ринок України	11
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЛІДКІВ COVID-19 ДЛЯ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ.....	15
2.1. Порівняння географічного розповсюдження COVID-19 в Україні та з країнами конкурентами у туристичній сфері.....	15
2.2. Економічні прогнози, на основі зібраних даних за минулий рік	18
2.3. Аналіз економічної кризи та її впливу на туризм України.....	21
2.4. Досвід відродження туристичної діяльності, в країнах першої хвилі.....	23
Висновки до розділу 2.....	27
РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ З COVID-19 НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ ТА РОЗРОБКА ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ ЗАПОДІЯНИХ ЗБИТКІВ	28
3.1. Результат пандемії та прогнозування на майбутнє для світового туризму та споріднених з ним сфер діяльності.....	28
3.2. Дослідження запроваджених дій, які перебувають на етапі реалізування	31
3.3. Огляд дій, що плануються до введення, їх прогнози та перспективи	33
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	41

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Туризм один із тих секторів всесвітньої економіки, що постраждав найбільше у зв'язку з обмеженим пересуванням громадян, а особливо складна ситуація склалася в галузі туристичної авіації, тому обрана тема є дійсно актуальною. Туристична галузь забезпечує 10 частку валового продукту.

Сфера туризму в економіці швидко розвивається, навіть не дивлячись на ускладнення останніх років, через декілька років сфера туризму стане однією з найбільш важливих і розвинених секторів економіки.

Туризм робить значний вплив на економіку держав, за допомогою постійного прибутку валюти. Також міжнародний туризм впливає на екологічну, соціальну та культурну ситуацію. А останні, у свою чергу, впливають на туристів.

Пандемія коронавірусу – стало найбільшим випробуванням для людей. Вперше COVID-19 з'явився в Азії, він дуже стрімкими темпами, розповсюдився на всі континенти, крім Антарктиди. В Україні перший випадок зафіксували 4 квітня 2020, вже через місяць підтвердили 16023 випадки захворювання коронавірусом.

Популяризація міжнародного туризму викликала негативні наслідки, для всіх туристичних країн світу. Перший випадок захворювання в Україні, стався саме у туриста, котрий повернувся з Італії.

Криза вже має глобальні та дуже серйозні негативні результати в економіці, при цьому падіння ВВП з квітня в нашій країні сягає цілих 7,7%.

Є досить різносторонні думки, як буде відновлюватися глобальна економіка. Можливо це буде сценарій V подібний, який прогнозує до кінця 2021 року відновлення економіки, до більш довготривалого та плавного відновлення, можливо навіть довгострокового занепаду туристичної індустрії в цілому.

На сьогоднішній день, в нашій країні можна спостерігати видиме відставання у кількості запроваджених дій на підтримку туристичного сектора, що в свою чергу, є загрозою для конкурентоспроможності даної сфери на міжнародній сфері, впродовж усього запланованого періоду відновлення.

Отже, своєчасна і усестороння оцінка наслідків впливу пандемії на міжнародний туризм є дуже значним чинником для утворення туристичної і економічної політики, вона б допомагала застерігати негативну дію та дозволяла отримати максимальну вигоду.

Дослідження розвитку туризму полягає у розгляді різних процесів розвитку туристичної галузі в період пандемії, його відновлення, пошук шляхів та перспектив розвитку міжнародного та внутрішнього туризму в Україні та світі.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити теоретичні положення впливу пандемії на туристичну сферу країни;
- порівняти географію розповсюдження COVID-19 в Україні, та з країнами конкурентами у сфері туризму;
- провести аналіз економічної кризи та її впливу на туристичну галузь України;
- проаналізувати сучасний стан ринку туризму в Україні;
- оцінити поточну ситуацію на туристичному ринку пов'язану з COVID-19;
- проаналізувати наслідки пандемії та майбутнє світового туризму;
- дослідити запроваджені дії з коронавірусом, для відновлення туристичної галузі;
- оглянути дії, що планують до введення, для стимуляції міжнародного туризму.

Мета дипломної роботи полягає в дослідженні та аналізі поточного становища ринку туристичної індустрії, а також у визначенні зламних подій, котрі були спричинені COVID-19.

Об'єктом дослідження є організаційно-економічні процеси відновлення туристичної галузі.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні аспекти дослідження туризму в умовах пандемії COVID-19.

Ступінь розробленості теми в науковій літературі. Питання розвитку туризму в цілому не є новим і уже досліджене великою кількістю вчених, науковців, дослідників. Та у зв'язку, з останніми подіями, які завдав коронавірус, необхідно знову проводити нові дослідження в туристичній індустрії.

Аналізуючи усю інформацію на просторах інтернет-мереж та дослідників, які вивчають сферу туризму, хочу виділити слова експерта Романової, яка каже: саме зараз потрібно побачити, що туристична галузь формує 10,4% світового валового продукту та дає роботу кожній десятій людині нашої землі. Та в нашій країні внутрішня туристична галузь слабка, внутрішній туризм дуже відстає від виїзного туризму, з цього і стає зрозуміло, перша сфера, яка отримала поранення від інфекції коронавірусу – є саме індустрія туризму [19].

Науковець в галузі туризму Роджер Доу, зазначає, що окремі напрями туристичної сфери в світі знаходяться в кризовій ситуації, особливо це стосується онлайн бронювань. Тому у час пандемії авіа компанії та засоби розміщення зазнають величезних збитків. Удару коронавірус наніс також круїзним компаніям [19].

Аналіз наукової літератури, матеріалів і концепцій, дає зрозуміти та оцінити реальні недоліки туристичної індустрії. Можна дійти висновка, що на даному етапі, опанування питання з приводу розробки дій для виходу з кризи, яка відбулася через коронавірус, ця проблема вимагає провести ряд розгорнутих досліджень.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел. В роботі використано 35 інформаційних джерела.

РОЗДІЛ 1.

ВПЛИВ COVID-19 НА МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

1.1. Вплив COVID-19 на світове туристичне товариство

Туристична індустрія є однією з головних ознак економічного прогресу, окремих областей і взагалі світової спільноти, завдяки сильному впливу на ключові сегменти економіки. Але у зв'язку із поширенням пандемії туристична індустрія зіштовхнулася із кризою, і як можна уже стверджувати в історії світової економіки – найгіршою.

Після того, як економіка отямилась від фінансово глобальної кризи з 2007 року по 2008 рік, індустрія туризму почала зростати. За останні кілька років туризм почали виділяти поміж провідних галузей економічного прогресу. Туристична галузь, станом на стабільний 2018 рік, за статистикою Всесвітньої торгової організації, створила 300 мільйонів місць для працевлаштування [20].

За прогнозами попередніх років, статистика 2020 року повинна була бути оптимістичнішою. Але лише два місяця змінили усю ситуацію. Потреби в мандрівках на 2020 рік зменшаться у всьому світі на 35%, в Америці на 15%, в Європі - 20% [20].

Наслідки COVID-19 на міжнародний туризм на 2022 рік, можуть призвести до падіння ще 25%, це пояснюється дефіцитом мандрівок та відсутньої динаміки туристів продовж 3 місяців. Такий спад у сфері туризму спричинить на 13-14% скорочення місць працевлаштування. Сфера туризму вже зазнала збитків аж на 825 млрд доларів, через відмінені відрядження, прес-конференції, котрі так і не відбулись. Майже 50% цих збитків, минулого року припадала на Східну Азію. Далі зростає кількість компаній, котрі відмінюють або обмежують робочі подорожі. Кожна 3 компанія скасовує всі подорожі до США, Японії, Таїланду, Перу, Нової Зеландії, Мексики, Кореї, Австралії, Панами. Відмінили майже всі поїздки до Європи, в 2020 році.

Кожна відмінена поїздка, на відпочинок чи то по роботі, значить не тільки збитки для авіатранспортних компаній і готельних підприємств, але і для видів бізнесу, які пов'язані прямо чи супутньо з туризмом [20].

Зазначимо, що дві найбільш помітні кризи у сфері туризму Китаю є швидке падіння туристів і в цілому поїздок у Європу. Експерти зробили оцінювання, та дійшли висновку, що Китай у 2018 витратив на іноземний туризм 130 – 227 мільярдів доларів. У 2019 році китайський народ 165 мільйонів раз побував в інших країнах світу. А коли у 2020 році відзначали китайський Новий рік, вони здійснили на 73% менше подорожей, в порівнянні з попереднім роком. Відсоток авіап перевезень зменшився на 84,5% і це тільки за лютий [7].

Таїланд з 2006 по 2014 роки пройшов економічний занепад, цунамі та переворот. Та не дивлячись на це, у Таїланді в ці роки була гарна динаміка розвитку туризму. Сфера туризму прогресувала з такою неймовірною швидкістю, тому державу почали прозивати – «тефлоновий Таїланд».

За перший місяць локдауну що був спричинений пандемією, туристична сфера Європи зазнала збитків на 1 мільярд €. Європейський союз передбачає на найближчі декілька років, що більш за усе зазнає розпад від коронавірусу саме туристичний бізнес. Зараз Європейський союз починає відстеження впливу пандемії на економіку. Максимальна кількість витрат, відбулася саме в Італії, бо в них багато похилих людей, та перші випадки зараження туристів в Європі, котрі повернулися з Китаю.

Можна зазначити, що Італія зазнала таких збитків не тільки через розповсюдження COVID-19, а й через туристичний бізнес, він є впливовою частиною економіки, який складає 13%. Варто зауважити, що до пандемії COVID-19 Італія займала 1 місце в Європі за обсягом авіап перевезень до Китаю.

США, та півн. Америка в цілому, менше зазнають збитків в порівнянні з Європою, та все ж оцінювання їхніх збитків у сфері туризму має місце бути. На сьогоднішній день, аналіз ринку туристичної індустрії за два минулих

роки, вказує на занепад туризму в США: національна незайнятість в туристичній галузі – 51%. В березні 2020 року коронавірус призводить до значного збільшення витрат в економіці країни [35].

Світова авіаіндустрія, на мою думку, є серед найбільш постраждалих від пандемії коронавірусу сфер бізнесу. Від початку світового карантину більшу частину компаній зупинили або ж зменшили кількість рейсів, особливо до Китаю. Після цього і Європейські авіакомпанії зазнали збитків. Акції однієї з найбільших світових авіакомпаній, «American Airlines», знизилися до 32% у 2020 році, німецька «Lufthansa» – витратила 29 процентів. Вже в березні 2020 року ця компанія відмінила 7000 перельотів по європейським країнам, більшість яких були з Італії до Німеччини. У небо з 770 піднялося тільки 620 літаків.

Європейська асоціація аеропортів опублікувала статистику зменшення пасажирів на 15% з січня по березень місяць. Авіакомпанії надавали свої послуги навіть, якщо було декілька пасажирів, для того щоб не втратити власні злітні смуги в найбільш затребуваних аеропортах. Ці рейси почали називати «привидами». В Європейському союзі є правила «користуйся або втрапиш», саме так авіакомпанії і можуть втратити свої смуги [10].

До коронавірусу міжнародний круїзний бізнес розквітав - швидкими кроками збільшувалося число бронювань, а з цим прямо пропорційно збільшувалася ціна. Коли відбулося поширення пандемії бронь круїзних лайнерів знизилася до 60% - цю інформацію надає NomuraSecurities. Відомий лайнер Diamond Princess, на якому було 3600 пасажирів, з них 500 виявилися зараженими, і весь лайнер відправили на карантин, тому його прозвали «чашою петрі» для розповсюдження коронавірусу, це призвело до стрімкого падіння акцій круїзних компаній. Згодом почалися відмови у забезпеченні стоянок у портах. Дуже відомий круїзний перевізник Royal Caribbean відмінив 18 рейсів до Азії, це вартувало близько 130 мільйонів доларів.

У Всесвітній туристичній організації (WTO) оприлюднили, що у 2020 кількість туристів, що мандрують міжнародними сполученнями із-за COVID-

19 скоротилося на 20%, а це означає втрати туристичного сектору, що аналогічні від 4- 7 минулих років росту [20].

Потрібно виділити, що в 2009 році на фоні економічної кризи, рейси зменшилися на 4%, якщо порівняти умови спалаху пневмонії у 2003 році зниження сфери туризму відбулося лише на 0,4%. Можна впевнено стверджувати про гнучкість туристичної галузі та змогу туристичних бізнес-корпорацій утворювати нові трудові вакансії навіть з такими складними кризовими явищами.

1.2. Вплив COVID-19 на національний туристичний ринок України

Через пандемію COVID-19 українці значно стримані у місцях для подорожей та вільного безперервного пересування як територією своєї країни, так і за кордоном.

Туристична галузь України витратила близько 1,5 мільярдів доларів. За умови продовження карантину, переважна кількість закладів просто не зможе це перенести. На сьогодні діють єдині правила роботи для готелів та санаторіїв, узагальнені Асоціацією гостинності України, котрі раніше вже були затверджені урядами інших держав.

Економічна ситуація України не дуже то і тримається в'їзного туризму, та за умови, що карантин продовжиться до кінця 2021 року, витрати в туристичному бізнесі сягатимуть 3-5 мільярдів доларів. Орієнтовно 80% українських місць в сфері гостинності – малий бізнес, ФОПІ, саме вони не зможуть подолати ще хвилю карантинних заборон. Що до іноземного туризму, можна відзначити, що рівень в'їзного потоку, що був до карантину не відзначався високими показниками, бо в Україні вже станом на 2014 рік відбулося його падіння [6].

Можливо, що зовнішні кордони країни будуть знову закриті, та триматимуть локдаун більш тривалий час ніж зніміть карантинні обмеження у самій країні, це призведе до ще більшого росту потоку внутрішнього

туризму. За таким сценарієм та потоком прогнозується навіть зростання внутрішнього туризму.

Карантинні обмеження, що запровадили по всій території України зараз затрудняють потік туристів між сусідніми регіонами, зонування по кольорово розмежованих зонах, звідси стримує розповсюдження корона вірусної інфекції, але сповільнює внутрішній туризм. Повністю зупинене проведення масових заходів, дискотек, прийомів глядачів у театрах та кінотеатрах у червоних карантинних зонах, та навіть призупинено громадський транспорт по містах.

Заборонено працювати розважальним закладам і нічним клубам. Заклади громадського харчування, кафе, ресторани, бари можуть працювати в обмежений час з 22 години до 7 ранку, цього не стосується тільки кур'єрська доставка та обслуговування за межами підприємств харчування. Крім всього, в закладах громадського харчування встановлено розмежування столиків, де можуть розміщуватися туристи. Зайти та пересуватися у закладі можна тільки у масках. Кінотеатри та театри можуть працювати за умови заповнення в залі 50% в усіх карантинних зонах, крім червоної. Особливо занепадають хостели, та постійні двори, котрим заборонено працювати навіть у помаранчевій карантинній зоні. Малий готельний бізнес зазнає значних збитків.

На даному етапі розроблений первинний план дій, якого повинні дотримуватися всі господарчі органи, тих хто не буде дотримуватися правил, будуть скорочувати без виплати допомоги, за трудовим законодавством, через велику частинну банкрутств об'єктів туристичної діяльності та тисяч постачальників туристичних послуг.

На мою думку, заходи, що запобігають розповсюдженню вірусу є цілком адекватними в ситуації сьогодення та сприятимуть розвитку внутрішньої туристичної галузі України в майбутньому.

Таким чином, економічна криза є реаліями сьогодення, і яка примусила туристичну сферу як України так і всієї міжнародної спільноти шукати

обхідні та безпечні шляхи для подальшого розвитку та безперебійної діяльності. Мені здається, треба запровадити різні нововведення, щоб сфера туризму відновилася без великих на це витрат. Є декілька шляхів, основним звісно повинна бути – державна підтримка і ініціатива малих бізнесів у туристичній сфері, потрібно підвищити безпеку сервісу, котра допоможе попередити поширення вірусної інфекції коронавірусу.

Наступним кроком дослідження буде порівняльна характеристика наслідків COVID-19 для міжнародної туристичної сфери.

Висновок до розділу 1

Отже, пандемія COVID-19 змусила туристичний бізнес, як України так і всієї міжнародної спільноти вийти з зони комфорту та шукати обхідні та безпечні шляхи для подальшого розвитку та безперебійної діяльності туристичної індустрії.

На мою думку, заходи, що запобігають розповсюдженню вірусу є цілком адекватними в ситуації сьогодення та сприятимуть розвитку внутрішньої туристичної галузі України в майбутньому.

Таким чином, економічна криза є реаліями сьогодення, і яка примусила туристичну сферу як України так і всієї міжнародної спільноти шукати обхідні та безпечні шляхи для подальшого розвитку та безперебійної діяльності. Мені здається, треба запровадити різні нововведення, щоб сфера туризму відновилася без великих на це витрат. Є декілька шляхів, основним звісно повинна бути – державна підтримка і ініціатива малих бізнесів у туристичній сфері, потрібно підвищити безпеку сервісу, котра допоможе попередити поширення вірусної інфекції коронавірусу.

РОЗДІЛ 2.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЛІДКІВ COVID-19 ДЛЯ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ

2.1. Порівняння географічного розповсюдження COVID-19 в Україні та з країнами конкурентами у туристичній сфері

У квітні минулого 2020 року саме із-за коронавірусу всі туристичні напрямки обмежили в'їзд до своїх країн. За різними даними оприлюдненими за 2020 рік відбулося значне зменшення чисельності туристичних подорожей, це залежало від того наскільки швидко поширювався коронавірус, від довготривалих обмежень, у закритті кордонів, а що буде далі, та хоч якісь перспективи подальшого розвитку подій сказати досить важко.

Рис. 2.1.1. Вплив пандемії COVID-19 на світовий туризм у першому кварталі 2020 р. (порівняно з 1 кварталом 2019 р.) [21]

Згідно даними міжнародних статистик, наведених у Рисунку 2.1.1., у 1 кварталі 2020 року прослідковується зменшення подорожей на 22 відсотки, а прихід знизився на 57 відсотків, а це в свою чергу, може пояснювати втрату 68 млн. туристів та приблизно 85 млрд. доларів.

В Україні зараз спостерігається колосальне відставання в розробках та впровадженні дій на розвиток і підтримку туристичної галузі, це в свою чергу піддає ризику конкурентну здатність сфери туризму, у період запланованого відновлення протягом 2021-2022 років.

Таблиця 2.1.1.

Пандемія COVID-19 – ситуація в цифрах (класифікація регіонів ВООЗ) [21].

Усього випадків		Нові випадки на грудень 2020	Усього сметрей	Нових смертей на грудень 2020
У світі	4170424 випадки	81577	287399	4245
Африка	49429 випадки	2600	1500	51
США	1781564 випадки	37847	106504	1955
Східно- Середземноморський регіон	284270 випадки	10243	9259	121
Європа	1780316 випадки	24527	159799	1918
Південно-Східна Азія	110932 випадки	5031	3746	149
Західно- Тихоокеанський регіон	163201 випадки	1329	6578	51

Кожна держава, без виключень, намагається уповільнювати розповсюдження коронавірусу за допомогою тестів, лікування, також обмеження у пересуванні (закрили кордони, усі порти, обмежили рух міського транспорту та міжміського), заборонили проводити заходи, де планується зустрітися велика кількість людей.

В Україні перший випадок коронавірусу зафіксували 3 березня 2020 року, але в сусідніх країнах таких як: Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина, дата зафіксованого першого випадку коронавірусу дуже близькі (з 1 по 7 березня), паде разом з тим кожна країна, що вирішила розробити та використати різні засоби у боротьбі з коронавірусом, тому на сьогодні, усі мають різну статистику захворювання та смертей. Головні країни-члени Європейського Союзу: Німеччина, Британія та Італія помітили перші випадки коронавірусу не надто раніше, з середини лютого та з часом ці країни виявилися з найбільшою кількістю захворювань коронавірусом.

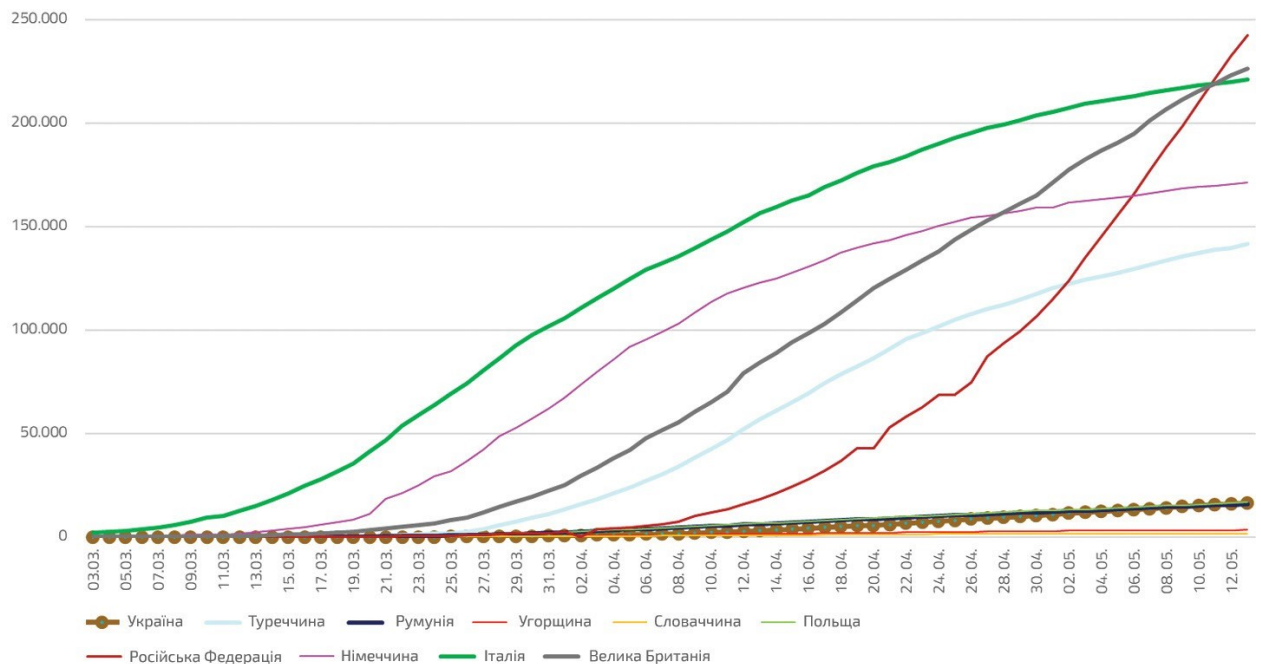

Рис. 2.1.2. Етапи початку поширення COVID-19 в Україні та у обраних країнах [21].

Як можна побачити з Рисунок 2.1.2. ситуація поширення нової коронавірусної інфекції в Україні стабільна, більшого ареалу поширення зазнали країни, де туристична галузь досить популяризована, що і стало, в свою чергу, причиною стрімкого розповсюдження захворювання.

2.2. Економічні прогнози, на основі зібраних даних за минулий рік

Відсоток туристичної індустрії в економіці нашої країни на сьогодні є постійним питанням і складає, близько 4% загального ВВП, це набагато нижче середніх даних, котрі дорівнюють 10%. А значить туризм вже майже не враховується при створенні економіки на національному рівні.

Тим часом, кінцева інформація від міжнародних національних структур, таких як Всесвітньої Туристичної Організації ООН, UNWTO, свідчать що розрахунки власних експертів, які зазначили частку туристичної галузі – 9% ВВП нашої країни. А це є причиною нам вважати, що цей показник є найбільш значним для української економіки, ніж раніше.

Міжнародні організації, такі як Міжнародний Валютний Фонд, Всесвітній Банк, ОЕСР, минулого року оголосили свої економічні прогнозування щодо результату пандемії на економіку, серед них є рапорт МВФ, який оголосили в квітні того року.

Нижче наведена таблиця 2.2.1., у якій викладені основні прогнозовані показники. На разі, у нас є можливість розглянути, наскільки справдився прогноз МВФ щодо ситуації з безробіття та інфляцією в минулому та поточному роках.

Таблиця 2.2.1.

Економічний прогноз МВФ, квітень 2020 року [13].

ВВП(%змін/р)				Інфляція(%змін/р)			Безробіття(% робочої сили)		
Роки	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Світ	2,9%	-3,0%	5,8%	3,6%	3,0%	3,3%		n/a	

Європейський Союз	1,7%	-7,1%	4,8%	1,4%	0,6%	1,2%		n/a	
Країни Європи, що розвиваються	2,1%	-5,2%	4,2%	6,5%	5,1%	5,0%		n/a	
Російська Федерація	1,3%	5,5%	3,5%	4,5%	3,1%	2,9%	4,6%	4,9%	4,8%
Польща	4,1%	-4,6%	4,2%	2,3%	3,2%	2,6%	3,3%	9,9%	8,0%
Білорусь	1,2%	-6,0%	3,5%	5,6%	5,6%	5,6%	0,3%	2,3%	1,8%
Україна	3,2%	-7,7%	3,6%	7,9%	4,5%	7,2%	8,5%	10 %	9,3%

Як ми можемо побачити з таблиці 2.2.1. відповідно розрахункам МВФ, до країн Європи, які зростають є: Білорусь та Албанія, Молдова та Косово, Чорногорія та Північна Македонія, Польща, Румунія, Росія, Сербія, Туреччина та Україна.

Згідно з даними записів, у 2020 році прогнозувалося зниження валового внутрішнього продукту в нашій країні до 7,7%, але обсяг відсутності роботи сягає 10%. Також очікувалось падіння рівня інфляції у цілому світі.

За прогнозами запису, наша країна та інші, будуть здатні реанімувати свій економічний стан вже наприкінці 2021 року, або на початку 2022 року, але цілком відновити негативний ефект, який був спричинений в 2020, нереально. Передбачають, що економіка буде в змозі повернутися до минулого стану, який можна було спостерігати на початку 2020 року тільки у кінці 2023 року.

Темпи економічного відновлення економіки та туризму в цілому лишаються об'єктом гучних дискусій:

Деякі експерти визнають, що реанімація буде здійснюватися за V-подібним сюжетом, котрий прогнозує таку ж ситуацію, що спостерігається на

сьогоднішній день, тобто стабільно неврівноважена. Якраз такої думки регіональний економіст Єдиного Банку Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) – Дімітар Богов, він зробив такий підсумок, беручи до уваги фінансові реформи, які недавно були запроваджені Українським урядом.

Другі експерти, роблять висновки, що буде тривати більш довгий період розладу та регрес, з неабиякими наслідками для соціуму, котрі, в змозі принести значні зміни в економічну модель.

Надалі усю планету ще чекають серйозні проблеми, які починаються з незрозумілого продовження періоду COVID-19, закінчуючи різними обмеженнями громадян. Міжнародна утристична спільнота впроваджує великий спектр дій для зменшення результату від коронавірусу.

Через спалах коронавірусу показники які прогнозували на 2020 рік, змінювали на менші декілька раз, це спричиняла невизначеність дій та шляхів в сфері подорожей. Сценарії, котрі розроблялися в цьому році, вказували на зниження об'єму прибутків туристів 38-48%, а це залежить від того, як буде розповсюджуватися коронавірус, тривалість карантину, закриті кордони, тому саме через такі обставини, майбутні перспективи подій незрозумілі.

2.3. Аналіз економічної кризи та її впливу на туризм України

Для більш точного опису ситуації кризи, пов'язаної з COVID-19 в Україні, необхідно звернути увагу на міжнародне туристичне співтовариство, та вплив пандемії на кризові явища міжнародного характеру.

Пандемія коронавірусу впевнено крокує планетою далі, та погрожує не тільки новими хвилями захворювань, а й серйозними наслідками в сфері світової економіки. Особливо це відчувається в країнах де туристична індустрія має значну частину ВВП і має авторитетність на ринок заклопотаного населення.

На думку Генсека ООН Антоніу Гуттереша, надзвичайно важливим завданням є відновлення сектору туризму, і до того забезпечення безпеки туристів. За підтримкою колег-спеціалістів Гуттереш виділив три головних напрямків, це:

- збільшення стійкості ланцюга розрахунку ціни в туристичній сфері;
- максимальне застосування новітніх технологій;
- закріплення зв'язку задля розквіту сталого туризму;

Заради реабілітації сфери туризму та виведення з кризи уряд деяких країн, навіть, йде на поступки. Відтак, у безкомпромісних питаннях регіонів, наприклад арабсько-ізраїльська суперечка, яка продовжується десятиліттями, але після довготривалих переговорів поміж Ізраїля, ОАЕ та США – між країнами була нарешті вкладена історична мирна угода.

У цій домовленості країни погодилися на нормалізацію взаємних відносин між Ізраїлем та Об'єднаними Арабськими Еміратами. Ізраїль планує підписати з Арабськими Еміратами угоду з інвестицій, подальшого розвитку в туризмі, спільної безпечності.

Туризм акцентував тему політичної боротьби в країнах Європи, а саме балканському півострові. Після виникнення COVID-19, величезні лайнери та кораблі (круїзні), котрі роками заходили в Чорногорський порт, зникли.

Влітку 2020 року приїзд іноземних туристів скоротився на 90%, в порівнянні з 2019 роком.

Для стабілізування ситуації туристичної галузі уряд Чорногорії влітку минулого року, в пік захворювань, дозволив Сербії та Росії приїжджати на відпочинок. Та ця дія дала очікуваних результатів. Директор місцевої турфірми Даніца Греговіч відзначає, що ще 2019 року його фірма привезла 71 тисячу туристів, а на 2020 і початок 2021 року – 300 туристів.

Туристичний бізнес стабільно складав 25% ВВП і притягував 20% робочої сили. За даними МВФ, станом на кінець 2020 року Чорногорія перебуває у зоні найбільшого за 14 років незалежності країни економічного спаду, що становить майже 9% ВВП.

До кризи, коронавірусу туристична сфера починала покращуватися, після подій котрі відбулися у 2014 році.

На сьогоднішній день найпопулярнішими туристичними містами є Київ, Львів і Одеса. Україна має великий потенціал розвитку в туристичних напрямках, таких як: діловий туризм (MICE) та тур вихідного дня, а також в області з багатими природними у культурними ресурсів. Регіонів перспективних для розвитку: гастротуризму, сільського туризму, областей з вдалим розміщенням санаторіїв та профілакторіїв.

Але недосконалість управління туристичною сферою та неконкурентність, гальмували розвиток туризму в різних регіонах і це не беручи до уваги проблеми з новою коронавірусною інфекцією.

Пов'язана з туристичною галуззю частка економіки України в цілому під впливом внутрішнього туризму, і звісно від внутрішньої частини іноземного туризму.

Опираючись даними оцінками Держслужби динаміка нашої країни, а саме надання місця праці в туристичній сфері складало 700000 – 800000 вакансій. Але криза, яка виникла в наслідок пандемії скоротила цей показник на третину.

Зазнали шкоди як малі підприємства, що мають супутнє відношення до туристичної сфери, так і великі підприємства, такі як туристичні оператори та крупні мережеві туристичні агенції [8].

Отже, туристичний бізнес зробив і буде робити й надалі величезний вклад в економіку країни. Хоча саме Україна зазнала не таких великих втрат у туристичному секторі в порівнянні з деякими іншими країнами. Криза трансформує та дещо прискорює міжнародні фінансові потоки. Оскільки велика кількість країн потребують невідкладної фінансової допомоги, пандемія значною мірою перевершує хоч яку минулу еру.

COVID-19 також може підштовхувати до об'єднання кампаній на туристичному ринку. На сьогоднішній день туристична галузь обмежена, через розповсюдження пандемії коронавірусу, та дослідники разом з соціологами упевнено кажуть, що як тільки вакцинацію пройде більшість населення світу, міжнародні подорожі відновляться.

2.4. Досвід відродження туристичної діяльності, в країнах «першої хвилі»

Ситуація із пандемією коронавірусу відбувається зовсім за різними сценаріями в різних частинах світу. Тоді, як пік пандемії в Європі вже пройшов, Америка лише почала наближатися до самого критичного періоду, а Азія, уже й зовсім повернулася до цілком нормального життя, але за новими умовами, тому робота в бізнесі відновлюється за останніми подіями.

Індустрія доброзичливості в Азії відбудовується за допомогою серії впроваджених відповідно регулюючих норм, які стосуються безпечності та здоров'я суспільства країни. Саме ці нові заходи цілеспрямовані на безпеку відвідувачів та працівників.

Китай, був першою країною, яку полонив COVID-19 і саме тут ввели дуже жорсткі обмеження. Було проаналізовано, велику частину країни, закриті міста та заборонене вільне пересування людей. На даний час Китай прямує до реабілітації повсякденно проживання, китайцям під кінець 2020

року дозволили переміщатися в своїй країні. Значні компанії такі як, TUIChina, виробили спеціалізовані тур пакети. А ще розробили тури у гірськолижні курорти та національні заповідники.

Захист відпочиваючих досі залишається головним завданням, особлива увага надається обов'язковому виконанню санітарних правил, та розміщення в спеціалізованих місцях та в захисних масках.

Весною 2019 року заробіток тур операторів складав 47,5 мільярда юаней, що відповідно дорівнює 6, 79 мільярдів дол. Порівнюючи показники за такий самий період, що був в минулому році і складав 117 мільярдів юаней, а це означає зниження доходів на 59,58%. У травні 2021 року платується грандіозне святкування Дня праці, як завжди, але зі статистичними даними за поточний рік зможемо ознайомитись в другому півріччі 2021 року.

Найближчими роками, сегмент індивідуальних туристичних подорожей буде основним чинником, це призведе до збільшення тур ринку Китаю назовні.

У Тайланді туристичний бізнес зупинили, це визвано великим зменшенням приїжджих іноземних туристів після вибуху COVID-19. Падіння з 2019 року по 2020 склало 76%, травень 2020 знизився ще майже на 43%, за цією статистикою ВВП туристичної галузі Таїланду складає – 14%. Також пандемія відіграла важливу роль у місцях працевлаштування, майже один мільйон громадян залишилися без роботи. Міжнародні рейси скасували до кінця травня 2020 року, так же як у Китаї, вже на початку квітня цього року Таїланд вирішив спочатку реанімувати внутрішній та деякі локальні тур ринки, а вже після уряд зайнявся питанням міжнародного авіасполучення та міжрегіональними подорожами. Соціальне дистанціювання було забезпечене в готелі, особливо в ресторанах, лаунч-зонах та ліфтах.

Якщо говорити про відміну карантинних обмежень для туристів, Таїланд як і планував, спочатку відновив відвідування лише певних регіонів, островів та віддалених туристичних територій, де значною мірою знижується

можливість тісного контакту, та зберігається соціальна дистанція між туристами. Таким чином відвідувачі зосереджені в одному місці, що в свою чергу слугує додатковим заходом захисту.

Таїланд більш за все розраховує на туристів з Китаю, кількість яких зберігається незмінною з року в рік, та становить близько 11 мільйонів осіб. До 2022 року планується повністю відновити звичний режим закладів розміщення, для очікуваних туристів.

В Сінгапурі вже відбулися перші дві хвилі коронавірусу. Що стосується індустрії гостинності та туризму, уряд країни вважає санітарні заходи пріоритетним завданням на період 2021-2022 років, це дозволить отримати відповідний рівень охайності, комфортабельне перебування туристів в Сінгапурі. Вони включили спеціалізовану програму, для готелів, ця програма розрахована на отримання сертифікату санітарних умов та чистоти, які повинні відповідати обраним стандартам, яких всього сім. Відповідно до такої програми, в приміщенні готеля, що пройшов перевірку, розміщують позначку програми SG Clean, що в свою чергу, дає гарантію місцевим жителям та туристам, на спокійний відпочинок та безпеку.

У список головних критеріїв входить контроль всіх процесів закладу, температурний скринінг, контроль заходів з правилами норм гігієни, дотримання правил до яких примусила нас пандемія коронавірусу. Grand Hyatt Singapore перший вдало пройшов цю сертифікацію.

З початком локдауну в Європі, Латвія, Литва та Естонія майже одразу домовилися про відкриття зовнішніх кордонів цих країн, це дає можливість громадянам вільно пересуватися та не надто змінювати свій звичний ритм життя.

Міські готелі Греції також швидко відновили свою роботу, звісно з новими реаліями та соціальною дистанцією. Приймати туристів почали з початку червня 2020, коли у цей же час готелі які працюють посезонно відкрились на місяць пізніше. Загалом, Греція з 1 липня 2020 року повністю відкрила свої кордони, для туристичного сполучення.

Підводячи підсумки Другого Розділу роботи, можна сказати, що країни, котрі, вийшли з кризи, без важких на це наслідків, передусім повинні зважати на низку важливих факторів:

- країни, яким вдалося стримати ситуацію із коронавірусом під контролем, та мають гарну статистику, і їй можна довіряти, надалі планують підтримувати туризм на рівні регіона;

- туристам повинні далі вимірювати температуру, а при необхідності робити експрес-тести. Але влада повинна бути впевнена у гарантії результату тестів.

13 травня 2020 року Єврокомісія визначила перелік рекомендацій щодо реалізації перевезень та регулювання туристичної діяльності із основними вказівками, щодо поетапного полегшення обмежень на пересування, надання спеціалізованих дозволів бізнесу для відновлення своєї роботи та забезпечення жителів безпечного та спокійного перебування в країнах Європи влітку; послаблення обмежувальних заходів на пересування та роботу туристичного сектору в більшості країн біло поступовим із міркувань захисту здоров'я та дя захисту транспортних систем, постачальників послуг та інших пов'язаних систем [9].

Висновок до розділу 2

Отже, ситуація із пандемією нового коронавірусу відбувається зовсім за різними сценаріями. Коли в Європі пік пандемії минув, в Америці лише все почалося наближатися до свого критичного моменту, Азія на цей час вже зовсім повернулася до нормального життя, але за умовами, і відновлюють роботу бізнесу враховуючи останні події. Сектор гостинності в Азії відновлюється через запровадження ряду перелічених нижче регулюючих норм, щодо здоров'я та безпеки суспільства країн. Такі нові заходи спрямовані на забезпечення здоров'я гостей і персоналу.

РОЗДІЛ 3.

ОЦІНКА ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ З COVID-19 НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ ТА РОЗРОБКУ ПРЕВЕТИВНИХ ЗАХОДІВ

3.1. Результат пандемії та прогнозування на майбутнє для світового туризму та споріднених з сфер діяльності.

Протягом останніх років відкриття та закриття кордонів, туристична галузь нагадувала рулетку – яку б стратегію не обрав, виграє лише казино. В результаті чого, люди стали планувати менше, а заощаджувати більше. Хто бажав забронювати собі подорож завчасно, дізналися що гроші були витрачені дарма. Але швидко обрані тури по «по палаючим путівкам» теж не є виходом.

Для того, щоб перезавантажити систему планування, сьогодні пропонуються нові рішення. Одне з них – вже активно використовується туристичними підприємствами та туристами із Великої Британії та США – це бронювання турів за «гарячими» датами, тобто без фіксованого часу вильоту та повернення. Коштують такі послуги дорожче, але з реаліями сьогодення це кращий варіант.

Інший підхід, що популяризувався, в наслідок пандемії – страхування ризиків. В 2021 році, за статистичними даними ряду страхових компаній, відсоток страхівок зріс на третину, що в свою чергу означає, більш відповідальне ставлення людей до своїх коштів та здоров'я.

Обмеження пересування громадян майже цілий 2020 рік змусило людство зробити крок, до якого всі вже дано готувалися, але наче остаточно не зважувались – це крок до діджиталізації.

Звичайно, всі втомились від частих онлайн-конференцій, лекцій і навіть віртуальних подорожей перед екраном смартфона. Тому мета туризму – сполучити віртуальність з реальними враженнями.

На період карантину учасники туристичної індустрії з різних країн створили незвичайні шляхи для поєднання : від небувалих онлайн-турів із ефектом майже присутності до пропозицій рецептів автентичних кухонь різноманітних національностей.

Усе це створювалось для того, щоб зберігати зацікавленість в популярних туристичних напрямках. Імовірно, що подібна стратегія залишиться навіть після завершення пандемії, а приладдя для такого виду туризму ставатиме ще більше.

Також варто додати, що й Україна почала рік із діджиталізації населення, а саме із офіційного старту сайту Ukraine.ua котрий став повноцінним ресурсом як для туристів, так і для бізнес-інвесторів туристичної галузі. Важливим є те, що такий національний проект нарешті може бути як корисним, так і емоційним та позбавленим шаблонів щодо думки про українців лише в естетиці 17 сторіччя [36].

У підсумковій заяві ВТО від 2020 року говориться, що індустрія туризму не може лише чекати завершення масової вакцинації населення. Зміни потрібні вже на сьогодні.

Представники профільної організації ООН по міжнародним пересуванням, говорять про необхідність стандартизації перевірок та тестувань громадян, так само як і про координування світової політики приводу відкритості міжнародних кордонів. Це насправді дуже важливий момент – загальносвітове закриття чи відкриття кордонів одночасно не дуже ефективне для протистояння вірусної інфекції та блокує більшість важливих секторів економіки, а для туристичної галузі – це взагалі катастрофа.

Останніми десятиліттями туристичну індустрію критикували за негативні наслідки екоактивісти. Однак рік повної зупинки та локдауну дав усьому людству змогу подивитися навколо і усвідомити, що без цієї галузі, на сьогоднішній день, також неможливо існувати.

Люди хочуть відкривати незвідані місця, змінювати буденну обстановку, адже тяга до відкриттів закладена в кожній людині. Наразі людство має шанс

змінитись та зробити туристичний бізнес безпечним, відповідальним та, звичайно, цікавим.

Беручи до уваги проведення в попередніх розділах аналізу, треба розглянути існуючі плани дій та прогнози наслідків пандемії у туристичній сфері на основі таких положень :

- досі ще важко передбачити результати пандемії коронавірусу для міжнародного туризму у 2021 році, але більшість відповідних міжнародних установ, насамперед UNWTO робить прогнози, що цього року, міжнародний туризм почне етап відродження, але все ж досягне рівня до 2019 року тільки ближче до 2023;
- медичні заходи, такі як вакцинація, спеціальні медичні препарати, дають не дуже велику надію в короткостроковій перспективі, особливо що стосується подорожей і туристичної індустрії ;
- країни, в яких розвинутий високий відсоток внутрішнього туризму а загально-національний туристичній економіці, мають вигідніші умови щодо збереження галузі туризму;
- авіаційні перевезення є однією із складників туристичної індустрії, яка постраждала найсильніше. Якщо взяти на прикладі нашої країни, допомога місцевих авіаперевізників з сторони держави, це не тільки питання відродження туризму, а також це являється майже головним фактором забезпечення основної мобільності, передусім якщо брати до уваги стан інших складників національної транспортної інфраструктури.

Беручи вище зазначене до уваги , наша країна зобов'язана переглянути свої постанови та положення проти епідеміологічних дійх, визначених попередньо, і направити їх на максимальне збереження та розвиток галузі туризму, а також на перепланування реорганізацію всіх внутрішніх видів діяльності беручи приклад з країн-сусідів, та орієнтуючих на їхній досвід боротьби з пандемією.

Для пом'якшення наслідків пандемії COVID-19 на сферу туризму в нашій країні потрібно дотримуватися ряду важливих дій, а саме :

- підтримувати внутрішнє транспортне сполучення та стабільну вартість квитків із можливими державними дотаціями;
- розробити спеціальні туристичні ваучери для популяризації внутрішнього туризму – серед можливих моделей введення має місце бути українська туристична картка на деяку суму, та яка не буде підлягати оподаткуванню та поширюватиметься власниками туристичних підприємств серед підлеглих для організації їх відпочинку безпосередньо на території України.
- продовжити та прискорити відповідні заходи на внутрішньому туристичному ринку, котрі будуть контролювати реструктуризацію управління в туристичній галузі;
- запровадити заходи «слабкого реагування», так як, дозвіл на організацію відкритих майданчиків та терас, для кафе та ресторанів в громадських місцях, де це можливо, на період карантину. Адже люди, се одно знаходяться в парках та скверах, чому б не організувати безпечний відпочинок, котрий би підтримував малий бізнес;
- робити прискіпливий моніторинг, підтримку туризму та приймати участь у будь-яких угодах, що мають пряме та опосередковане відношення туристичної мобільності та міжнародного туризму на 2021 та подальші роки.

3.2. Дослідження запроваджених дій, які перебувають на етапі реалізації.

Україна продовжує неспинну роботу над полегшенням наслідків та мінімізацією в економіці, і вже є фінансові і не фінансові пропозиції, котрі будуть спрямовані на послаблення впливу вірусної інфекції на життя людей, стан туристичного бізнесу та економіку.

Туристичний бізнес традиційно вважали невеликим відсотком в економіці України, саме тому він і не отримав конкретних дій для зменшення та полегшення наслідків коронавірусу.

З іншої сторони, адміністрація поліпшила та оновила принцип роботи Департаменту туризму, курортів, економіки торгівлі і створили агенцію з розвитку туризму.

Що торкається заходів, які вже впроваджені з метою зменшення наслідків коронавірусу, було подано законопроект №337911, він загострює ряд таких моментів[12]:

- скасування спати туристичного збору, можливо навіть до 2021 року
- звільнення від сплати податку на додану вартість ЄСВ.

2 травня 2020 року «Welcomer» «Network» разом з відомими «Biosphere» і «Hoteliere» презентували спільний проект який назвали «Чистота, безпечні подорожі туризму в країні». Ця ініціатива покладається на запропонованих правилах ВОЗ, UNWTO, HOTREC і EFFAT. З метою зменшення ризиків для власників, котрі дають послуги в туризмі у межах України, було рекомендовано для таких категорій:

- готелів, заклади ресторанного господарства, туристичні компанії.

В кожному з цих груп було внесено на порядок денний і роз'яснено деякі рекомендації та зобов'язання, такі як:

- навички та обізнаність персоналу;
- заходи безпеки;
- очищення приміщень та їх дезінфекція;
- контролювати як швидко розповсюджується коронавірус.

Вже в середині травня 2020 МОЗ отримала підпис головного лікаря, та видала рекомендаційний список на підприємства туристичної галузі, для заходів у готелях на час карантину. Крім вже звичної всім перевірки температури тіла, потрібно підготувати місце для обробки рук антисептиками, та було визначено такі вимоги [17]:

- туристам можна перебувати у фойє закладу розміщення не більше 1 людини на 10 кв.м.;
- дозволяється перебування туристів за межами номеру, але тільки в засобах індивідуального захисту, а саме в масках;
- адміністратор повинна постійно забезпечувати відсутність скупчення народу на рецепціях, у вестибюлях, ліфтах та інших приміщеннях, де зазвичай утворюються черги;
- у місцях скупчення відвідувачів, де неможливо постійно контролювати та попереджати, необхідно зробити позначки з дистанцією 1,5 метра;
- на рецепції встановити захисний бар'єр
- співробітники повинні бути в масках або захисних щитках;
- заборона відвідування спа, спорт залів та конференц-залів;
- доставка їжі в номери тільки за замовленням;
- харчування в кафе та ресторанах тільки на літніх терасах, з дистанцією 1,5 метра;

В кінці травня 2020 року уряд нашої країни утвердив програму стимулювання економіки для подолання наслідків пандемії коронавірусу. Ця програма включає доступ до фінансів та ринків, розвитку, та доступ до туристичної інфраструктури [23].

Загалом туристична галузь в Україні не отримала послідовного та чітко визначеного порядку дій запровадження підприємствами в туризмі та транспортуванні. Беручи до уваги перелічені програми, які не є оперативними діями, а їх впровадження було розпочато не одразу, та не повною мірою з дотриманням всіх встановлених норм, можна дійти висновку, що відновлення туристичної індустрії в Україні дещо будуть відставати від інших країн світу.

3.3. Огляд дій, що плануються до введення, їх прогнози та перспективи

Головним допоміжним інструментом з огляду заходів, що планують до введення є так звана «дорожня карта України». Цей документ створено Єдиним Банком Реконструкції та Розвитку, ще наприкінці 2019 року. Документ є результатом об'єднань всіх зацікавлених сторін у туристичній галузі.

Таблиця 3.3.1

Дорожня карта України - етапи формування механізму дій [21].

Проект/дія	Відповідальніс ть	Бюджет	Можливі джерела фінансування	Мета та кінцевий результат
Укріплення позицій Національн ої Туристичної Організації	Державна агенція росту туристичної сфери України	Не визначено	Не передбачено	Коригування роботи поточної НТО
Програма оптимізації продуктів ділового туризму та турів вихідного дня	Державна агенція росту туристичної сфери України	Національне бюро – річний бюджет 200 тисяч, адаптація в містах – бюджети від кількох млн на дестинацію	Бюджет відповідальн их установ	Продукти ділового туризму і турів вихідного дня на рівні ключових дестинацій із професійним управл.

Початкова модернізація транспорту та доступності	Державна агенція росту туристичної сфери України, місцеві органи влади	Програма фінансування авіап перевізників до 10 млн €	Бюджети відповідальних установ	Підвищення авіаційного сполучення з основними ринками
План розбудови туристично-інформаційних центрів	Державна агенція росту туристичної сфери України, Міністерство культури та політики	Розробка проектів стандартів концепції та дизайну до 100 000 €	Бюджет міністерства	Створення перших інформаційних центрів у ключових дестинаціях
Упаковка продуктів для ділового туризму і тур. вихідного дня	Представництво національної конвенції; Державна агенція росту туристичної сфери України; міські департаменти туризму	Публікація маркетингових матеріалів Кожний продукт до 50 тисяч €	Бюджет відповідальних органів	Визначена пропозиція MICE для ключових дестинацій; щонайменше 10 пакетів продукту турів вихідного дня

До документу увійшли міцні та нестійкі сторони туристичної галузі, її потенціальні можливості, а також обмежуючі фактори.

Данна карта була розроблена в стабільній ситуації економічного зростання. Та передбачалися такі етапи розвитку туризму в нашій країні [21]:

1. Формування механізму моніторингу (2020-2021 рр.) Створення конкурентоспроможності на міжнародному ринку індустрії маркетингу національного туризму, котра здатна визначити заходи із швидкими результатами.

2. Підвищення інформованості населення (2022-2025 рр.) На порядку денному створення етапу було: покращення міжнародного туристичного іміджу; Процес утворення вдалих вимог подальшого росту турпродукту та зростання основних вкладень.

3. У 2026-2029 роках, передбачається дуже швидкий розвиток нових турпродуктів, а також розбудова головної національної туристичної та транспортної інфраструктури.

4. Підтримка якості туристичної галузі та диференціація (2030 і далі) Впровадження найсучасніших практик управління брендами та маркетинговими практиками.

До розгляду пропонованих держустановами проект нового плану дій (2021-2022 рр.) [25]:

1. Відповідно інформації викладеної в попередніх розділах, очікується, що увага буде приділена зменшенню наслідків в туристичній галузі від коронавірусу.

2. Головним завданням керівників туристичної галузі є довести до відома президента України про економічний внесок туризму в національну економіку.

3. Людям, котрі мають безпосереднє відношення до туризму, необхідно оцінити масштаби процесів, що відчуються на сьогоднішньому етапі розвитку туризму. Індустрія туризму повинна показати свій потенціал внутрішнього попиту на туризм і здатність туристичної галузь до відродження.

4. Інструкції для роботи об'єктів розміщення та харчування, не дають 100% гарантій безпеки та впевненості в недопущенні розповсюдження, коронавірусу, а введення в дію та термін повного локдауну в країні спливає в травні 2021 року, та можна з впевненістю сказати, внесення змін до заходів буде безперервним процесом.

5. Криза, яку спровокувала пандемія COVID-19 зруйнувала звичайний спосіб життя громадян та примусила у наданні підприємцям та громадськості великого об'єму нової інформації та проведення великих кампаній.

6. Ситуація, що склалась на сьогоднішній день, є дуже важливою необхідністю об'єднати зусилля інвесторів, які підтримують туристичну галузь. Правильно буде створити групу людей, до якої б увійшли всі основні члени туристичного ринку.

До уваги пропоную наступний план дій на 2021-2022 роки:

- на етапі формування механізму відновлення галузі можна ввести додатковий захід – цифрову трансформацію процесів ланцюгів постачання та бронювання в індустрії туризму України Криза в туристичній сфері по всьому світу супроводжується зниженням купівельної спроможності громадян, що призведе до підвищення конкуренції між постачальниками міжнародних туристичних послуг у наступний період;

- прискіпливіший та триваліший процес бронювання туристами у виборі місць для відпочинку;

Документ, котрий був представлений на таблиці 3.3.1 розроблявся у 2019 році для сформування в Україні стандартного росту національного турпродукту, але у подіях нашої країни це залежить від розвитку економіки. Першим завданням в цій ситуації є збереження внутрішнього та іноземного туризму на такому рівні, як в минулі роки. Після закінчення пандемії, потрібно направити всі зусилля на закріплення та стабілізацію туристичного попиту, після цього відбудуться зміни в дорожній карті. З 2021 по 2023 роки надають органам управління туризму та економіки України, в досталь часу

для вирішення відповідних дій, в залежності від зростання галузі туризму протягом майбутніх трьох років.

ВИСНОВКИ

Отже, країни, котрі здолали пік пандемії коронавірусу, вже поетапно починають скасовувати обмеження туристичної діяльності, надавання сервісу для підприємств, загалом, реабілітація індустрії туризму здійснюватиметься локально, у межах кордонів окремих країн та поступово відкриватиметься між країнами, які знаходяться поруч, на нових умовах.

Головні члени туристичної індустрії, такі як мережеві готелі, ввели список дій для зменшення наслідків від COVID-19, серед них є гарантійна підтримка, оптимізація програм лояльності, повернення коштів за бронювання номеру або переносять на іншу дату, забезпечення туристичних спільнот, запровадити відповідні заходи для захисту здоров'я, безпеки роботи підприємств, а саме: скорочення, не оплачувані відпустки, скорочення чи відмова від капіталовкладень.

Можна дійти висновку, що майбутнє туристичної галузі – за туристичною коаліцією. Та узагальнюючи викладену в роботі інформацію, важливим є звернути увагу на просування та розвиток онлайн-програм та інтернет ресурсах, впроваджувати діджиталізацію в маси.

Підводячи підсумки проведеного аналізу роботи, пропонуємо наступні дії, для відродження туристичної індустрії в Україні, спираючись на жосвід країн-сусідів. Що вже активно відроджують галузь:

- необхідне збільшення видатків з держбюджету на розвиток індустрії туризму;
- проведення за рахунок держави масових кваліфікаційних навчань найманого персоналу в галузі туризму.
- забезпечення податкових пільг, а саме компенсація прибуткового податку для всіх хто подорожує Україною.

До того ж, разом з вищеперерахованими заходами, пропоную ввести: медичне страхування на випадок зараження коронавірусом, громадяни які здійснюють міжнародне пересування на громадських транспортних засобах; забезпечити покриттям 4G та 5G всю територію країни та забезпечити цифровими пристроями туристичні заклади – при правильному то розумному підході до контролю над туристичною діяльністю можливо не тільки зменшити поширення пандемії, але й мінімізувати втрати туристичних організацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абалаков А.Д. Особливості розвитку туризму в період глобальної економічної //Географія та природні ресурси. А.Д. Абалаков, Н.С.Панкєєва 2011.№ 3.С. 111–117.
2. Бейдик О. О. Унікальна Україна: географія та ресурси туризму : навч. посіб. О.О. Бейдик. Київ. 572 с.
3. Веревічев І.І. Кризи науки та цивілізації в епоху прискорення науково-технічного прогресу//Наука серед нас. І.І. Веревічев. 2019. № 4(20). С.272–278.
4. Вінокуров Я. Коронавірус загрожує 50 мільйонам робочих місць у світі. Hromadske Int, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/koronavirus-zagrozhuje-50-miljonam-robochih-misc-u-sviti-doslidzhennya> (Дата звернення 18.04.2021)
5. Всесвітня організація охорони здоров'я – офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/ru/news/item> (Дата звернення: 17.03.2021)
6. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Дата звернення: 17.03.2021)
7. Єврокомісія. Предстваництво Європейського Союзу в Україні: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk (Дата звернення 1.04.2021)
8. Європейська регіональна повітряна асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eraa.org/events/membership-conference-2021> (Дата звернення: 17.03.2021)

9. Зануда А. Коронавірус: скільки втрачає туризм. BBC News Україна, 16 березня 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51870285> (Дата звернення: 23.03.2021)
10. Зікеєва С. Г. Туристична галузь України в період євроінтеграції: соціально-економічний аспект. С.Г. Зікеєва № 1. С. 74 – 82.
11. Законопроекти Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/news/zp> (Дата звернення: 17.03.2021)
12. Келлер П. Вплив світових криз на туризм // П. Келлер. Вісник РМАТ. 2013. № 3. С. 17–20.
13. Козлова Е. В. Міжнародний туризм в умовах кризи світової економіки: тенденції та проблеми розвитку // Наука та освіта. Е.В.Козлова, Т.В.Солод, А.А.Зав'ялов 2019. №4(107). С.7–12.
14. Міжнародний валютний фонд статистичні дані [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOWORLD (Дата звернення 30.03.2021)
15. Міністерство охорони здоров'я України Розпорядження головного санітарного лікаря [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/.pdf> (Дата звернення 10.04.2021)
16. Морозова Н.С. Економічні аспекти управління туристичною діяльністю в умовах світової фінансово-економічної кризи//Сучасні проблеми сервісу та туризму. Н.С. Морозова 2009. №2. С. 52–55.
17. Непочатенко В.О. COVID-19 і туризм: аналіз ситуації та економічні шляхи виходу з кризи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/7_2020/54.pdf (Дата звернення 9.04.2021)
18. Офіційний сайт Всесвітньої Туристичної Організації UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unwto.org/global-and-regional-tourism-performance> (Дата звернення 10.04.2021)

19. Пандемія коронавірусу та її наслідки для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/EBRD-COVID19-Report-UKR.pdf> (Дата звернення 20.03.2021)
20. Перебудова концепції туризму та COVID-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/policy_brief_covid19_and_transforming_tourism_russian.pdf (Дата звернення 20.03.2021)
21. Програма стимулювання економіки України для подолання наслідків епідемії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-z-doopracyuvannyam-programu-stimulyuvannya-ekonomiki-dlya-podolannya-naslidkiv-epidemiyi-covid-19#:~:text=27%> (Дата звернення 18.03.2021)
22. Романова А. П'ять порад, як рятувати український туризм під час пандемії. 13 березня, 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/opinion/koronavirus-i-turizm-yak-ukrajini-vryatuvatiindustriyu-ostanni-novini-50075544.html> (Дата звернення 15.04.2021)
23. Рябова Т.А. Стан та перспективи розвитку туристичної галузі в Україні. Т.А. Рябова. Чернігів, 2018, 4с.
24. Савіцька О.П. Стратегія розвитку туристичної індустрії в Україні: регіональні аспекти. О.П.Савіцька, Н.В. Савіцька Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2013. №754. С.68-74
25. Тимошенко Т. Мільйон працівників туріндустрії України можуть опинитися на вулиці. Дивись.info. 14 травня 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dyvys.info/2020/05/14/turyzm-pislya-karantynuyak-pandemiya-vplynula-na-galuz-i-zminyala-yui/> (дата звернення: 25.03.2021).
26. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. Н.В. Чорненька. Київ: Атіка, 2014. 264 с.
27. COVID-19: Resources for Airlines & Air Transport Professionals. IATA, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

URL:<https://www.iata.org/en/programs/covid-19-resources-guidelines/> (дата звернення: 20.03.2021).

28. COVID-19: Statements, facts and figures. ACIE, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.aci-europe.org/industrytopics/covid-19.html> (Дата звернення 24.03.2021)

29. COVID-19 Travel Industry Research. U.S. Travel Association, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <https://www.ustravel.org/toolkit/covid-19-travel-industry-research> (Дата звернення 15.04.2021)

30. Global Travel: Data, Models, and Intelligence, Tourism Economics, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.tourismeconomics.com/> (Дата звернення 20.04.2021)

31. International tourist arrivals could fall by 20-30% in 2020. UN WTO, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.unwto.org/news/international-tourism-arrivals-could-fall-in-2020> (дата звернення: 25.03.2021).

32. The Impact of COVID-19 on the United States Travel Economy. Analysis. April 15, 2020. URL https://www.ustravel.org/sites/default/files/media_root/document/Coronavirus2020_Impacts_April15.pdf

33. Tourism Economics: an oxford economics company [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.tourismeconomics.com/travel-data-forecasts/global-city-travel/> (дата звернення: 25.03.2021).

34. Ukraine Now [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukraine.ua/> (дата звернення: 25.03.2021).

35. WTTC (2020), «Safe Travels»: Global Protocols & Stamp for the New Normal. URL: <https://wttc.org/COVID-19/Safe-Travels-Global-Protocols-Stamp> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51870285> (дата звернення: 25.03.2021).